

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA RPO WO 2014-2020

**Strategia inwestycyjna dla Instrumentów Finansowych
w Regionalnym Programie Operacyjnym
Województwa Opolskiego na lata 2014-2020
Zakres: Europejski Fundusz Społeczny
wersja nr 3**

*Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego
uchwałą nr 2851/2016 z dnia 8 listopada 2016 r. z późn.zm.*

Andrzej Buła
Roman Kolek
Zbigniew Kubalańca
Szymon Ogłaza
Antoni Konopka

OPOLE, CZERWIEC 2020 r.

**INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
NA LATA 2014-2020**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
OPOLE, CZERWIEC 2020 r.

Spis treści

ROZDZIAŁ 1 PODSTAWY I ZASADY OPRACOWANIA STRATEGII INWESTYCYJNEJ	6
1.1 Uwarunkowania prawne strategii inwestycyjnej	7
1.2 System instytucjonalny.....	9
1.3 Menadżer Funduszu Funduszy	11
ROZDZIAŁ 2. ZAŁOŻENIA DLA WDRAŻANIA IF W RAMACH RPO WO 2014-2020	18
<i>Działanie 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej</i>	18
ROZDZIAŁ 3. PRODUKTY FINANSOWE OFEROWANE W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ/ PODDZIAŁAŃ RPO WO 2014-2020	19
<i>Działanie 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej</i>	19
ROZDZIAŁ 4 GŁÓWNE ZASADY WDRAŻANIA STRATEGII INWESTYCYJNEJ	21
4.1 Harmonogram realizacji SI.....	21
4.2 Zarządzanie finansowe	21
4.3 Monitoring i sprawozdawczość	23
4.4 Działania informacyjno-promocyjne	24
4.5 Zmiany Strategii Inwestycyjnej.....	25
ROZDZIAŁ 5 STRATEGIA WYJŚCIA FUNDUSZU FUNDUSZY	26

WYKAZ SKRÓTÓW

BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
Dyrektywa PE i Rady 2014/24/UE	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE. Tekst mający znaczenie dla EOG. danych (Dz. Urz. UE L 94/65 z dnia 28.03.2014).
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
FF	Fundusz Funduszy
GBER	Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. urz. EU L 187 z 26.6.2014).
IF	Instrumenty Finansowe
IP	Instytucja Pośrednicząca RPO WO 2014-2020
IZRPO WO 2014-2020 IZRPO WO	Instytucja Zarządzająca RPO WO 2014-2020
KE	Komisja Europejska
MFF	Menadżer Funduszu Funduszy
MFiPR	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MSP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
OCRG	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki
PE	Parlament Europejski
PI	Priorytet inwestycyjny określony w ramach RPO WO 2014-2020
PF	Pośrednik Finansowy
Porozumienie z IP WUP	Porozumienie z 11 marca 2015 r. w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 7 <i>Konkurencyjny rynek pracy</i> , Działanie 7.1, 7.2, 7.3 oraz 7.6 RPO WO 2014-2020, Osi priorytetowej 8 <i>Integracja społeczna</i> , Działanie 8.3 RPO WO 2014-2020 oraz Osi 9 <i>Wysoka jakość edukacji</i> , Poddziałanie 9.1.1, 9.1.3, 9.1.5, 9.2.1 RPO WO 2014-2020 oraz w częściowym zakresie Poddziałanie 9.1.2, 9.1.4 oraz 9.2.2 RPO WO 2014-2020 zawarte pomiędzy Województwem Opolskim a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu wraz z późniejszymi Aneksami.
Rozporządzenie Delegowane	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z dnia 13 maja 2014).
Rozporządzenie Ogólne	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 247 z dnia 20 grudnia 2013).

Rozporządzenie wykonawcze 821/2014	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 223 z dnia 29 lipca 2014).
Rozporządzenie wykonawcze 1011/2014	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286 z dnia 30 września 2014).
RPO WO 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, przyjęty Decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 20.02.2020 r. zmieniającą decyzję wykonawczą C(2014) 10195 zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu Opolskiego w Polsce CCI2014PL16M2OP008.
Strategia Inwestycyjna SI	Strategia Inwestycyjna dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020
Strategia Wyjścia FF	Strategia Wyjścia Funduszu Funduszy
UE	Unia Europejska
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz.818)
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu

ROZDZIAŁ 1 PODSTAWY I ZASADY OPRACOWANIA STRATEGII INWESTYCYJNEJ

Zastosowanie IF uważa się za jeden z kluczowych sposobów służących lepszemu wydatkowaniu środków z funduszy strukturalnych. W celu zwiększenia zakresu oddziaływania funduszy unijnych KE zachęca państwa członkowskie do większego wykorzystania instrumentów finansowych w miejsce tradycyjnej pomocy w formie dotacji w perspektywie finansowej 2014-2020.

Ewaluacja ex-ante instrumentów finansowych RPO WO 2014-2020 przeprowadzona została dla wszystkich PI w Programie. Zidentyfikowano i potwierdzono w 2014 r. słuszność zastosowania instrumentów finansowych w ramach RPO WO 2014-2020 dla priorytetów inwestycyjnych: PI 1b, PI 3c, PI 4b, PI 4c, PI 8iii. Alokacja na RPO WO 2014-2020 wynosi 944 967 792 euro, z czego w ramach IF zaplanowano do wydatkowania kwotę 54 120 000 euro, co stanowi 5,73% łącznej kwoty zaplanowanej alokacji na Program. Zaprogramowane w ramach RPO WO 2014-2020 instrumenty finansowe wspierane będą środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Najbardziej optymalnym rozwiązaniem, również rekomendowanym przez ministerstwo właściwe ds. rozwoju regionalnego odpowiedzialne za realizację *Umowy Partnerstwa*, jest nawiązanie współpracy z BGK w celu sprawnego wdrażania instrumentów finansowych dedykowanych do różnych grup odbiorców oraz obszarów, w tym zastosowania skutecznych procedur przyjaznych dla interesariuszy zwrotnego wsparcia. BGK ma bogate doświadczenie we wdrażaniu wielu programów i inicjatyw krajowych w obszarze wsparcia o charakterze zwrotnym, zróżnicowanym zarówno w wymiarze przedmiotowym jak i podmiotowym. Włączenie BGK do systemu wdrażania instrumentów finansowych RPO WO 2014-2020 będzie także pierwszym krokiem do budowania na poziomie regionalnym potencjału do powstania w przyszłości regionalnych funduszy rozwoju, a jeśli w przyszłości mechanizm się sprawdzi – regionalnych banków rozwoju.

Celem *Strategii inwestycyjnej dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego* Zakres: EFS jest określenie kierunków i zasad wykorzystania instrumentów finansowych określonych w ramach RPO WO 2014-2020. Przedmiotowy dokument stanowi podstawę do określenia relacji pomiędzy podmiotami funkcjonującymi w systemie wdrażania instrumentów finansowych w województwie opolskim.

1.1 Uwarunkowania prawne strategii inwestycyjnej

Główne podstawy prawne wdrażania instrumentów finansowych w ramach RPO WO 2014-2020 oraz inne dokumenty:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 247 z dnia 20 grudnia 2013),
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z dnia 13 maja 2014),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 223 z dnia 29 lipca 2014),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L 271 z dnia 12 września 2014),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286 z dnia 30 września 2014),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE. Tekst mający znaczenie dla EOG. danych (Dz. Urz. UE L 94/65 z dnia 28.03.2014).
- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. urz. EU L 187 z 26.6.2014).
- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. Urz. EU L 352 z 24.11.2013).
- Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (2008/C 14/02 lub kolejny – zastępujący).
- Komunikat Komisji Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (2014/C 19/04/lub kolejny – zastępujący).
- Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (2008/C 155/02 lub kolejny – zastępujący).

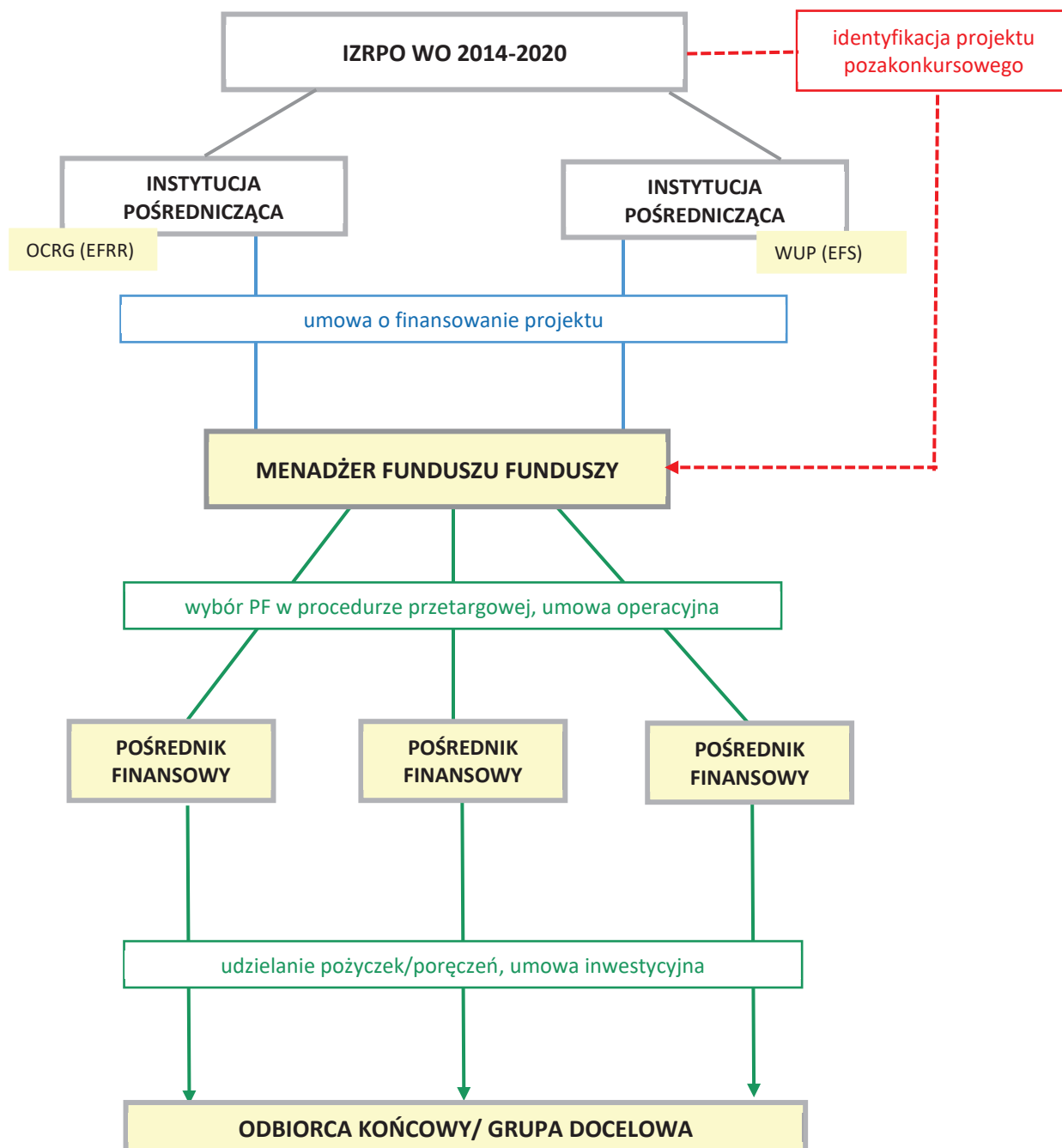
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 869 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843).
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 708).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 256 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. (Dz.U. z 2020 poz. 694).
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO 2014-2020).
- Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Zakres Europejski Fundusz Społeczny.
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.
- Wytyczne Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz zgłaszania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności w perspektywie finansowej 2014–2020.
- Zalecenia Instytucji Zarządzającej w zakresie postępowania z podejrzeniami nadużyć finansowych, polityki przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów występujących w zadaniach realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.

W sprawach nieuregulowanych powyższymi aktami prawnymi zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa Unii Europejskiej oraz właściwych aktów prawa krajowego.

1.2 System instytucjonalny

Relacje pomiędzy poszczególnymi instytucjami w systemie wdrażania instrumentów finansowych w RPO WO 2014-2020 przedstawia Schemat 1.

Schemat 1. System wdrażania IF w ramach RPO WO 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020

Institucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, zgodnie z art. 9 ust 1 *Ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* jest Zarząd Województwa Opolskiego, obsługiwany przez Departament Koordynacji Programów Operacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

IZRPO WO 2014-2020 odpowiada za realizację Programu zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. Na podstawie udzielonego jej pełnomocnictwa, IZRPO WO 2014-2020 jest wyłącznym dysponentem środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Funduszu Funduszy od dnia wygaśnięcia lub rozwiązania umowy pomiędzy BGK a IP. Do głównych obowiązków IZRPO WO 2014-2020 w obszarze zarządzania IF należy m.in.:

- opracowanie/ aktualizacja SI oraz interpretacja jej zapisów,
- wydawanie zaleceń dotyczących prawidłowej realizacji umowy, w tym kontrola realizacji projektu,
- monitorowanie realizacji SI we współpracy z IP oraz MFF,
- dokonywanie interpretacji zapisów RPO WO 2014-2020 oraz dokumentów wdrożeniowych/wytycznych,
- opracowanie Strategii Wyjścia Funduszu Funduszy,

Dla wsparcia realizacji SI powołany może zostać podmiot doradczy (np. Rada Inwestycyjna, Komitet Doradczy).

Na podstawie art. 10 *Ustawy wdrożeniowej* w ramach RPO WO 2014-2020 wyznaczona została Instytucja Pośrednicząca, której funkcje pełni Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu. Na mocy porozumienia¹ IZRPO WO 2014-2020 powierzyła IP realizację zadań dotyczących wdrażania wybranych obszarów RPO WO 2014-2020, finansowanych ze środków EFS, w których m.in. zastosowanie mają instrumenty finansowe (Tabela 1.)

Tabela 1. Działania wdrażane przez IP, w których zastosowanie mają IF.

FUNDUSZ	DZIAŁANIE/ PODDZIAŁANIE			INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA
	PI	NR	NAZWA	
Europejski Fundusz Społeczny	8iii	7.3	Zakładanie działalności gospodarczej	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu

Źródło: *Opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020*

Matryca zastosowania IF w ramach działań/poddziałań RPO WO 2014-2020. Obszar: EFS, za którego wdrożenie odpowiada IP przedstawiona jest w Załączniku 1. do *Strategii inwestycyjnej*.

W wyniku prowadzonej analizy ex-ante oczekiwanym rezultatem wdrażania przedsięwzięć w ramach priorytetu inwestycyjnego 8 iii będzie rozwój przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy jako elementów rozwoju rynku pracy, przeciwdziałaniu bezrobociu i promowaniu zatrudnienia.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą ex-ante zastosowanie IF w powyższym priorytecie RPO WO 2014-2020 ma doprowadzić do ożywienia przedsiębiorczości, jak również pobudzić lokalny rynek poprzez

¹ Porozumienie z 11 marca 2015 r. w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 7 *Konkurencyjny rynek pracy*, Działanie 7.1, 7.2, 7.3 oraz 7.6 RPO WO 2014-2020, Osi priorytetowej 8 *Integracja społeczna*, Działanie 8.3 RPO WO 2014-2020 oraz Osi 9 *Wysoka jakość edukacji*, Poddziałanie 9.1.1, 9.1.3, 9.1.5, 9.2.1 RPO WO 2014-2020 oraz w częściowym zakresie Poddziałanie 9.1.2, 9.1.4 oraz 9.2.2 RPO WO 2014-2020 wraz z późniejszymi Aneksami.

doprowadzenie do zmniejszenia bezrobocia i powstawania większej liczby przedsiębiorstw, również z sektora MSP.

IF alokowane w ramach obszarów powierzonych do realizacji IP wdrażane będą za pośrednictwem Menadżera FF w oparciu o umowę o finansowanie projektu.

Do głównych zadań IP w obszarze realizacji IF należy m.in.:

- współpraca przy opracowaniu/ aktualizacji SI i wprowadzania do niej zmian,
- przekazywanie wkładu Programu zgodnie z SI oraz umową o finansowanie projektu,
- monitorowanie realizacji projektu, w tym współpraca z MFF w zakresie sprawozdawczości,
- kontrola realizacji projektu,
- weryfikacja harmonogramu płatności składanego przez MFF,
- współpraca z MFF w celu osiągnięcia efektów określonych w RPO WO 2014-2020 oraz odpowiedniego dedykowania produktów dla odbiorców końcowych/ grup docelowych województwa opolskiego ,
- weryfikacja Rocznych Planów Działań opracowanych przez MFF,
- uzgodnienie dokumentacji wyboru PF opracowanej przez MFF,
- współpraca przy realizacji Strategii Wyjścia Funduszu Funduszy.

1.3 Menadżer Funduszu Funduszy

Funkcję Menadżera FF mogą pełnić instytucje z odpowiednim potencjałem ekonomicznym, prawnym i organizacyjnym. Powyższe wynika ze złożoności stosowania IF oraz konieczności posiadania odpowiedniego potencjału do właściwego rozeznania środowiska instytucji finansowych, które będą zaangażowane, jako pośrednicy finansowi.

Istotna jest również z punktu widzenia IZRPO WO znajomość specyfiki regionalnej m.in. w odniesieniu do potencjału ww. pośredników, doświadczeń regionalnych w zakresie stosowania zwrotnej pomocy, charakterystyki, w tym potrzeb odbiorców końcowych/grup docelowych, aby w efekcie zastosowania IF osiągnąć cele oraz efekty zakładane w RPO WO 2014-2020.

Biorąc pod uwagę powyższe IZRPO WO podjęła decyzję o zastosowaniu procedury pozakonkursowej, w ramach której zidentyfikowano Bank Gospodarstwa Krajowego jako beneficjenta, który pełnić ma rolę i zadania Menadżera FF, po spełnieniu kryteriów wyboru zatwierdzonych przez KM RPO WO 2014-2020 oraz wymagań określonych w art. 7 *Rozporządzenia delegowanego*.

Tabela 2.: Kryteria wyboru MFF

LP	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA	Odniesienie do Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014
KRYTERIA OBLIGATORYJNE (TAK/NIE)			
KRYTERIA FORMALNE			
1.	Wnioskodawca uprawniony do składania wniosku.	Rodzaj potencjalnego beneficjenta określony w "Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WO 2014-2020".	Nie dotyczy
2.	Wnioskodawca posiada odpowiednie uprawnienia do pełnienia funkcji podmiotu wdrażającego fundusz funduszy (Menadżer funduszu funduszy - MFF), zgodnie z właściwymi przepisami na poziomie unijnym i krajowym.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. a Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. a
3.	Typ projektu możliwy do realizacji w ramach działania.	Typy dopuszczalnych projektów określone w "Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WO 2014-2020" oraz w Wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.	Nie dotyczy
4.	Wniosek wypełniony poprawnie, zgodnie z wymogami Instytucji Zarządzającej RPO WO 2014-2020.	Zgodnie z "Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie BKG, EFS", z obowiązującymi wytycznymi oraz z Wezwaniem wzywającym do złożenia wniosku.	Nie dotyczy
5.	Wniosek spełnia warunki finansowe (m.in. wartość kwotowa, wysokość procentowa wnioskowanego dofinansowania; całkowita wartość projektu).	Zgodnie z warunkami dla działania określonymi w "Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WO 2014-2020" oraz z Wezwaniem do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.	Nie dotyczy
6.	Wnioskodawca wybrał wszystkie wskaźniki horyzontalne.	Wnioskodawca wybiera wszystkie wskaźniki horyzontalne. Dla wskaźników, których realizację zakłada w ramach projektu określa wartość docelową większą od zera. Dla pozostałych wpisuje zero.	Nie dotyczy
7.	Wnioskodawca określił wartość docelową większą od zera przynajmniej dla jednego wskaźnika w projekcie.	Wnioskodawca określił wartość docelową większą od zera przynajmniej dla jednego wskaźnika w projekcie.	Nie dotyczy
8.	Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, • art. 12 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 	Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie (oświadczenie), wypełnionego na podstawie instrukcji.	Nie dotyczy

LP	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA	Odniesienie do Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014
	<ul style="list-style-type: none"> art. 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. 		
9.	Do dofinansowania nie może zostać wybrany projekt, który został usunięty z wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiącego załącznik do SZOOP.	Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020</i> .	Nie dotyczy
10.	Projekt nie został zakończony przed złożeniem formularza wniosku.	Na podstawie art. 65 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r. projekty nie zostaną wybrane do wsparcia z EFSI, jeśli zostały one fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego, niezależnie od tego, czy wszystkie powiązane z nim płatności zostały dokonane przez beneficjenta.	Nie dotyczy
11.	Projekt wpisany na listę projektów w SZOOP.	Zgodnie ze „Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPO WO 2014-2020”.	Nie dotyczy
KRYTERIA MERYTORYCZNE			
1.	Zgodność z prawodawstwem unijnym oraz właściwymi zasadami unijnymi w tym: - zasada równości kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum, - zasada równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz -zasada zrównoważonego rozwoju.	Kryteria weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie, wypełnionego na podstawie instrukcji. <i>Standard minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS</i> stanowi załącznik do <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020</i> .	Nie dotyczy
2.	Zgodność z prawodawstwem krajowym, w tym z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.		
3.	Zgodność z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej/ <i>de minimis</i> .		
4.	Czy projekt jest zgodny ze: <ul style="list-style-type: none"> <i>Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPO WO 2014-2020, EFS</i>, w tym w zakresie grupy docelowej – ostatecznych odbiorców wsparcia, Wezwaniem do złożenia wniosku o dofinansowanie, Strategią Inwestycyjną wdrażania instrumentów finansowych w ramach RPO WO 2014-2020 (Strategia Inwestycyjna)? 		

LP	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA	Odniesienie do Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014
5.	Wsparcie skierowane jest do osób fizycznych mieszkających w rozumieniu Kodeksu Cywilnego na terenie województwa opolskiego.	Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie, wypełnionego na podstawie instrukcji.	Nie dotyczy
6.	Projekt jest realizowany na terenie województwa opolskiego.	Działania podejmowane w ramach projektów przyczyniają się do rozwiązywania problemów regionalnych. Zastosowanie w/w kryterium zwiększy efektywność wykorzystania pomocy w województwie opolskim.	Nie dotyczy
7.	Wybrane wskaźniki są adekwatne do określonego na poziomie projektu celu/typu projektu/grupy docelowej.	Sprawdza się, czy wybrane wskaźniki w sposób kompleksowy opisują zakres rzeczowy i charakter projektu, a także czy mierzą założone w nim cele/grupy docelowe.	Nie dotyczy
8.	Założone wartości docelowe wskaźników większe od zera są realne do osiągnięcia.	Sprawdza się realność przyjętych do osiągnięcia wartości docelowych wskaźników w odniesieniu przede wszystkim do: wartości finansowej projektu, czasu i miejsca realizacji, kondycji finansowej wnioskodawcy oraz innych czynników istotnych dla realizacji przedsięwzięcia.	Nie dotyczy
9.	Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu, w tym: - kwalifikowalność wydatków.	Kryteria weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie, wypełnionego na podstawie instrukcji.	Nie dotyczy
10.	Wnioskodawca wykazał, że posiada odpowiedni potencjał finansowy do pełnienia funkcji MFF.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. b Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. b
11.	Wnioskodawca wykazał, że posiada odpowiednią stabilność ekonomiczną do pełnienia funkcji MFF.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. b Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	
12.	Wnioskodawca wykazał, że posiada odpowiednią strukturę organizacyjną do pełnienia funkcji MFF.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. c Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. c
13.	Wnioskodawca wykazał, że posiada system zarządzania, który umożliwia prawidłową realizację zadań związanych z pełnieniem funkcji MFF (w tym zaplanowanie i ustanowienie funduszu funduszy, działania informacyjno-promocyjne,	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. c Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	

LP	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA	Odniesienie do Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014
	monitorowanie postępu oraz zarządzanie ryzykiem i kontrolę zarządczą).		
14.	Wnioskodawca wykazał, że posiada system wewnętrznej kontroli, który działa w sposób sprawny i skuteczny, tj. uwzględnia adekwatne procedury i mechanizmy kontroli wewnętrznej, w tym analizę ryzyka, czynności kontrolne, monitorowanie wdrażania zaleceń pokontrolnych, działania zapobiegawcze i naprawcze.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. d Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. d
15.	Wnioskodawca wykazał, że posiada system księgowy, który zapewnia rzetelne, kompletne i wiarygodne informacje w odpowiednim czasie.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. e Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. e
16.	Wnioskodawca wyraził zgodę na poddanie się audytowi prowadzonemu przez krajowe instytucje uprawnione do kontroli i audytu, KE i Europejski Trybunał Obrachunkowy.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. f Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. f
17.	Wnioskodawca wykazał, że posiada odpowiednie doświadczenie w realizacji podobnych zadań/ pełnienia podobnej funkcji.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 2
18.	Wnioskodawca wykazał, że posiada zespół o odpowiednim doświadczeniu i kwalifikacjach do pełnienia funkcji MFF.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	
19.	Wnioskodawca dysponuje solidną i wiarygodną metodyką identyfikacji i oceny pośredników finansowych, zgodną z właściwymi przepisami, zakładającą wybór pośredników zdolnych do aktywnego działania w regionie.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 lit. a Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 2 lit. a
20.	Zaproponowany mechanizm wynagradzania MFF jest zgodny z Art. 42 Rozporządzenia nr 1303/2013 oraz Art. 12 i 13 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 lit. b Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 2 lit. b
21.	Projekt zakłada wdrażanie produktów finansowych na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia na zasadach i warunkach określonych w <i>Strategii Inwestycyjnej</i> oraz zapewnienie	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 lit. c	art. 7 ust. 2 lit. c

LP	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA	Odniesienie do Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014
	odpowiedniej polityki cenowej produktów na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia.	Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	
22.	Wnioskodawca przedstawia mechanizmy zapewnienia współfinansowania na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia, dodatkowego w stosunku do wkładu z EFS w ramach realizacji projektu (tj. wkład własny w wysokości min. 15 % wartości projektu).	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 lit. d Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 2 lit. d
23.	Wnioskodawca potwierdza, że realizacja projektu nie zastąpi jego dotychczasowej działalności.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 2 lit. e Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 2 lit. e
KRYTERIA FAKULTATYWNE (TAK/NIE DOTYCZY)			
24.	<u>W sytuacji przeznaczenia przez Wnioskodawcę własnych środków finansowych</u> na wdrażanie instrumentów finansowych lub podział ryzyka w ramach projektu, Wnioskodawca przedstawił odpowiednie rozwiązania w celu zapewnienia zgodności interesów oraz zmniejszenia możliwego konfliktu interesów.	Ocena kryterium polega na weryfikacji czy spełnione są odpowiednie wymogi wynikające z treści art. 7 ust. 1 lit. f Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	art. 7 ust. 1 lit. f

Identyfikacja w ramach procedury pozakonkursowej BGK i powierzenie mu funkcji Menadżera FF możliwa jest m.in. na podstawie art. 12 dyrektywy PE i Rady 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych (współpraca publiczno-publiczna bez procedury przetargowej). Zgodnie z interpretacją ministerstwa właściwego ds. rozwoju regionalnego, BGK spełnia przesłanki instytucji finansowej z siedzibą w państwie członkowskim, o której mowa w art. 38 *Rozporządzenia ogólnego*.

Beneficjent utworzy Fundusz Funduszy i będzie nim zarządzać na zasadach i warunkach określonych w umowie. Tym samym będzie pełnić rolę i realizować zadania Menadżera FF.

Menadżerowi FF powierzone zostanie udostępnianie ostatecznym odbiorcom/grupom docelowym wsparcia w formie IF określonych w ramach RPO WO 2014-2020, finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Powyższe dotyczy wszystkich PI, w których zostało zaplanowane zastosowanie IF w ramach Programu i za których wdrożenie w ramach systemu instytucjonalnego RPO WO 2014-2020 odpowiada IP.

Menadżer FF realizując SI odpowiada głównie za:

- realizację projektu zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie projektu (w tym z wnioskiem o dofinansowanie) oraz Strategią Inwestycyjną,

- ustanowienie FF i nim zarządzanie, w tym zapewnienie wewnętrznej administracji w ramach własnych struktur w celu właściwej realizacji umowy o finansowanie projektu,
- przygotowanie Rocznych Planów Działań i przedkładanie ich do akceptacji IP,
- przygotowanie dokumentacji wyboru i przedłożenie jej do zatwierdzenia przez IP oraz wybór PF,
- zawieranie umów operacyjnych z PF oraz ich nadzór, monitoring i kontrolę, w tym również wykonanie przez PF czynności monitorujących/ kontrolnych wobec ostatecznych odbiorców,
- nadzór nad PF w celu osiągnięcia efektów określonych w RPO WO 2014-2020 oraz Strategii Inwestycyjnej i odpowiedniego dedykowania produktów dla odbiorców końcowych/ grup docelowych województwa opolskiego,
- zbieranie i przekazywanie IP niezbędnych informacji dotyczących nieprawidłowości, w tym współpraca w tym zakresie z PF,
- zarządzanie zasobami zwróconymi zgodnie z Polityką lokowania wolnych środków,
- realizację Strategii Wyjścia Funduszu Funduszy,
- współpracę z IP w celu realizacji umowy o finansowanie projektu oraz SI, w tym udział w aktualizacji SI i wprowadzaniu do niej zmian,
- prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych a także w uzasadnionych przypadkach i przy konsultacji z IP prowadzenie badań/analiz skutecznej realizacji umowy i SI, które są finansowane ze środków na pokrycie kosztów związanych z zarządzaniem FF,
- przedstawianie na żądanie IP wszelkich dokumentów, pisemnych informacji, wyjaśnień związanych z realizacją projektu,
- wykorzystywanie SL2014 w ramach rozliczania projektu oraz komunikowania się z IP zgodnie z Podręcznikiem Beneficjenta.

Pozostałe obowiązki beneficjenta określa umowa o finansowanie projektów.

Zadania związane z udzieleniem wsparcia ostatecznym odbiorcom/grupom docelowym zostaną powierzone pośrednikom finansowym, którzy mają kształtować produkty finansowe odpowiednio do wymogów wynikających ze *Strategii inwestycyjnej*/dokumentacją przetargową. Wybór PF dokonuje Menadżer FF w ramach procedury przetargowej z uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 *Rozporządzenia Delegowanego*, art. 38 *Rozporządzenia ogólnego* w zakresie zgodnym z zapisami RPO WO 2014-2020. Wybór PF dokonywany przez MFF opiera się o zasady, tryb i warunki wyboru, jakie MFF przedłoży do akceptacji IP. Wybrani przez MFF pośrednicy finansowi będą realizować zadania związane z wdrażaniem IF na podstawie umów operacyjnych.

Odbiorcy końcowi/grupy docelowe są przyporządkowani do poszczególnych PI, w ramach których wdrażane są IF wspierane środkami EFS i wskazani w Rozdziale 2.

ROZDZIAŁ 2. ZAŁOŻENIA DLA WDRAŻANIA IF W RAMACH RPO WO 2014-2020

Działanie 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej

OPIS DZIAŁANIA			
1. Cel tematyczny	8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników		
2. Priorytet inwestycyjny	8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		
3. Fundusz	Europejski Fundusz Społeczny		
4. Oś priorytetowa	VII Konkurencyjny rynek pracy		
5. Nazwa działania	Działanie 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej		
6. Cel/e szczegółowy/e działania	Cel szczegółowy 2: Wzrost liczby trwałych miejsc pracy powstałych dzięki środkom przekazany na założenie działalności gospodarczej		
7. Lista wskaźników	OGÓLNE		
	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	
		do 2018	do 2023
	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	-	154
	Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	-	137
Liczba osób pracujących, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	-	10	
8. Instytucja pośrednicząca (wdrażająca działanie)	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu		
9. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	2 320 000 euro		
10. Produkty finansowe	Produkty pożyczkowe rozumiane jako instrumenty: – dłużne (pożyczka globalna, pożyczka inwestycyjna)		

ROZDZIAŁ 3. PRODUKTY FINANSOWE OFEROWANE W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ/ PODDZIAŁAŃ RPO WO 2014-2020

Działanie 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej

PRODUKTY FINANSOWE OFEROWANE W RAMACH DZIAŁANIA 7.3 ZAKŁADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ – PRODUKTY DŁUŻNE	
1. Alokacja na IF	2 320 000 EURO
2. Maksymalny okres spłaty dla odbiorcy końcowego	do 84 miesięcy (w zależności od produktu) ²
3. Typy projektów	Zwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące przyznanie jednorazowej pożyczki.
4. Grupy docelowe	Osobami uprawnionymi do uzyskania pożyczki są: 1. osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz biernie zawodowo w wieku od 30 roku życia ³ , w tym zwłaszcza: a) kobiety, b) osoby z niepełnosprawnościami, c) osoby w wieku 50 lat i więcej, d) osoby długotrwale bezrobotne, e) osoby o niskich kwalifikacjach, f) osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia, g) migranci powrotni i imigranci. 2. osoby pracujące od 30 roku życia ⁴ : a) zatrudnione na umowach cywilnoprawnych ⁵ , b) zatrudnione na umowach krótkoterminowych ⁶ , c) osiągające niskie dochody (tzw. ubodzy pracujący) ⁷ , d) migranci powrotni i imigranci, e) odchodzące z rolnictwa i ich rodziny ⁸ .

² Dodatkowe 6 miesięcy dla odbiorcy, który skorzystał z możliwości otrzymania dodatkowej karencji na spłatę kapitału pożyczki i/lub przyznania pożyczkobiorcy wakacji kredytowych do 4 lub 6 miesięcy od spłat kapitału i odsetek od pożyczki, z wydłużeniem w obu przypadkach okresu spłaty.

³ Osoby od 30 roku życia są kwalifikowane do projektu od dnia 30 tych urodzin. Wiek uczestnika ustala się na podstawie daty urodzenia w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

⁴ Osoby od 30 roku życia są kwalifikowane do projektu od dnia 30 tych urodzin. Wiek uczestnika ustala się na podstawie daty urodzenia w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

⁵ Osoby, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia (w odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu).

⁶ Osoby, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia (w odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu).

⁷ Oznacza to osoby, których zarobki nie przekraczają płacy minimalnej (ustalanej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę) lub osoby zamieszkujące w gospodarstwie domowym, w którym dochody (z wyłączeniem transferów społecznych), przypadające na jedną osobę, nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu.

⁸ Osoby podlegające ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 174) (KRUS), zamierzający podjąć zatrudnienie lub inną działalność pozarolniczą, objętą obowiązkiem ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) (ZUS).

5. Warunki szczegółowe realizacji IF	<ol style="list-style-type: none"> 1) Osoby wskazane w pkt 1 grupy docelowej będą stanowiły co najmniej 60% uczestników przedsięwzięć finansowanych w ramach PI 8iii. 2) Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat stanowić będą nie więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projektach realizowanych w ramach PI 8iii. Grupa ta może korzystać z form wsparcia przewidzianych w ramach PI 8iii z zastrzeżeniem, że udzielenie wsparcia ma prowadzić do podwyższenia lub nabycia nowych kwalifikacji czy kompetencji lub utrzymania i formalnego potwierdzenia kwalifikacji lub kompetencji uczestników projektów lub do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. 3) Udzielenie wsparcia ze środków instrumentu finansowego nie może powodować podwójnego finansowania inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>. 4) Wsparcie osób odchodzących z rolnictwa oraz członków ich rodzin możliwe jest wyłącznie pod warunkiem zachowania demarkacji z PI 8v oraz przejścia reorientowanych osób z systemu ubezpieczeń społecznych rolników do ogólnego systemu ubezpieczeń. 5) Wsparcie nie jest udzielane osobom, które posiadały wpis do rejestru CEIDG, były zarejestrowane w KRS lub prowadziły działalność na podstawie odrębnych przepisów (w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu. 6) Działalność gospodarcza rozpoczęta w ramach projektu musi być prowadzona przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej (zgodnie z aktualnym wpisem do CEIDG lub KRS). 7) Dopuszcza się możliwość czasowego zawieszenia prowadzonej działalności gospodarczej do 6 miesięcy. Okres zawieszenia nie będzie traktowany jako naruszenie wymogu trwałości oraz nie będzie wliczany do wymaganego okresu utrzymania działalności gospodarczej. Natomiast po wznowieniu działalności firmy, wymagany okres trwałości zostanie proporcjonalnie wydłużony o czas, na jaki została ona zawieszona.
6. Pomoc publiczna	<ol style="list-style-type: none"> 1) Instrument może funkcjonować na zasadach rynkowych, pomocy de minimis, lub pomocy publicznej przewidzianej w rozporządzeniu GBER. Decyzję w tym zakresie podejmuje MFF lub PF.
7. Dopuszczalna stratowość	<p>20% z możliwością korekty w późniejszym czasie</p>
8. Zarządzanie produktem	<ol style="list-style-type: none"> 1) Podstawowym obowiązkiem Menadżera Funduszy Funduszy jest osiągnięcie wskaźników założonych w Programie, zgodnie z założeniami wskazanymi w Rozdziale 2 Strategii. 2) Dopuszcza się możliwość ustalania przez Menadżera Funduszy Funduszy takich parametrów produktu, aby zapewnić osiągnięcie wskaźników określonych w Rozdziale 2 Strategii.

ROZDZIAŁ 4 GŁÓWNE ZASADY WDRAŻANIA STRATEGII INWESTYCYJNEJ

4.1 Harmonogram realizacji SI

Strategia Inwestycyjna realizowana będzie w okresie kwalifikowalności RPO WO 2014-2020, tj. do końca 2023 r.

Zgodnie z przyjętymi założeniami pierwsza transza płatności na rzecz MFF zostanie dokonana do końca 2016 r., pod warunkiem podpisania umowy o finansowanie projektu oraz po złożeniu pierwszego wniosku o płatność. Następne wnioski o płatność, a tym samym kolejne transze płatności mogą być realizowane na zasadach określonych w pkt. 4.2.

Procedura wyboru PF dla wszystkich PI powinna zostać zakończona do 30 czerwca 2017 r. podpisaniem umów pomiędzy MFF a PF. Uruchomienie IF i realizacja wsparcia na rzecz odbiorców końcowych/grup docelowych powinna nastąpić w II połowie 2017 r. BGK dołoży starań aby uruchomienie IF w 2017 r. dotyczyło minimum PI, w których realizowane są wskaźniki wchodzące w skład ram wykonania (zgodnie ze wskazaniami w Rozdziale 2).

Zakończenie okresu realizacji projektu nastąpi z dniem 31 grudnia 2023 roku (odstępstwa od tego terminu regulować będzie umowa pomiędzy MFF a IP.

Zrealizowanie SI nastąpi w momencie dokonania jednokrotnego obrotu wkładem z Programu. Przez jednokrotny obrót środkami rozumie się wykorzystanie łącznej wartości wkładu programu i wkładu krajowego w okresie realizacji projektu na cele zgodne z art. 42 *Rozporządzenia ogólnego*.

4.2 Zarządzanie finansowe

Wkład RPO WO 2014-2020 do Funduszu Funduszy przekazywany będzie w transzach, zgodnie z zasadami określonymi w art. 41 *Rozporządzenia ogólnego*. Łączna suma jednorazowego wkładu wniesionego w ramach projektu realizowanego w działaniu 7.3 nie może przekroczyć maksymalnej wysokości jednej transzy tj. 580 000 Euro, zgodnie z Tabelą 3. Według RPO WO 2014-2020, wkład Programu do IF wynosi maksymalnie 85%. Menadżer FF jest zobowiązany do zapewnienia 15% wkładu krajowego, pochodzącego ze środków własnych lub pośredników finansowych.

Zasada 25% ma zastosowanie do wkładu wniesionego do pojedynczego projektu z zakresu IF, a co się bezpośrednio przedkłada na całość wkładu z Programu wniesionego do IF.

Wkład przekazany do FF służyć będzie do pokrycia wydatków kwalifikowalnych, zgodnie z zasadami określonymi w *Rozporządzeniu ogólnym* oraz *Rozporządzeniu delegowanym*, tj. służyć będzie na przekazywanie wsparcia ostatecznym odbiorcom/grupom docelowym za pośrednictwem pośredników finansowych oraz na pokrycie kosztów związanych z zarządzaniem FF oraz IF.

Tabela 3. Maksymalne wysokości transzy przekazywanych do Menadżera Funduszu Funduszy

TRANSZE ŚRODKÓW (łącznie w ramach działań / poddziałań)	WARTOŚĆ TRANSZY [Euro]
I transza – 25%	580 000
II transza – 25% (po rozliczeniu 60% pierwszej transzy)	580 000
III transza – 25% (po rozliczeniu 85 % poprzednich transz)	580 000
IV transza – 25% (po rozliczeniu 85% poprzednich transz)	580 000

Źródło: Opracowanie własne IZ RPO WO 2014-2020.

Koszty zarządzania przewidziane dla FF nie mogą przekroczyć sumy:

- a) 3% dla pierwszych 12 miesięcy po podpisaniu umowy o finansowaniu, 1% dla kolejnych 12 miesięcy, a następnie 0,5% rocznie wkładów z programu wpłaconych do funduszu funduszy obliczonych *pro rata temporis* (czyli proporcjonalnie do danego okresu) od daty faktycznej wpłaty do funduszu funduszy do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, do dnia zwrotu do instytucji zarządzającej lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;

oraz

- b) 0,5% rocznie wkładów z programu wypłaconych z funduszu funduszy pośrednikom finansowym, obliczonych *pro rata temporis* od daty faktycznej wypłaty przez fundusz funduszy do dnia zwrotu funduszu funduszy, do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza.

Łączna suma kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie w trakcie okresu kwalifikowalności nie może przekroczyć 7% całkowitej kwoty wkładów z Programu wpłaconych do FF.

Koszty zarządzania przewidziane dla podmiotów wdrażających instrumenty finansowe, tj. pośredników finansowych, nie mogą przekroczyć sumy (zgodnie z *Rozporządzeniem Delegowanym*):

- a) podstawowego wynagrodzenia, które obliczane jest w następujący sposób:

0,5% rocznie wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego, obliczanych *pro rata temporis* od daty podpisania odpowiedniej umowy o finansowaniu do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, do dnia zwrotu do IZ lub do FF, lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;

oraz

- b) wynagrodzenia opartego na wynikach, które obliczane jest w następujący sposób:

- (i) W przypadku instrumentu finansowego zapewniającego pożyczki, 1% rocznie wkładów z programu wypłaconych odbiorcom ostatecznym w formie pożyczek, jak również zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, przypisanych do wkładów z programu, które muszą być zwrócone do instrumentu finansowego, obliczanych *pro rata temporis* od daty płatności na rzecz odbiorcy ostatecznego do dnia spłaty inwestycji, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;

- (ii) W przypadku instrumentu finansowego zapewniającego poręczenia, 1,5% rocznie wkładów z programu zaangażowanych w ramach zaległych umów poręczeniowych, jak również zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, przypisanych do wkładów z programu, obliczanych *pro rata temporis* od daty zaangażowania do terminu zapadalności umowy poręczeniowej, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;

Łączna suma kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie w trakcie okresu kwalifikowalności nie może przekroczyć:

- a) dla IF zapewniającego pożyczki, 8% całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do FF,
- b) dla IF zapewniającego poręczenia, 10% całkowitej kwoty wkładów programu wpłaconych do FF.

Wynagrodzenie MFF może przybrać formę zarówno refundacji poniesionych kosztów zarządzania, jak i ustalonej opłaty za zarządzanie lub połączenia obu tych form. Zgodnie ze stanowiskiem MR nie ma podstaw prawnych do stosowania wykluczenia którejkolwiek z ww. form w przypadku partnerstwa publiczno-publicznego. Możliwe jest zatem ustanowienie wynagrodzenia MFF wyłącznie w formie opłaty za zarządzanie. IP oraz MFF powinni dokonać wyboru formy wynagrodzenia w oparciu o zasady wynikające z aktów prawa unijnego⁹ w tym w szczególności uzależnić wielkość należnego wynagrodzenia od efektywności wdrażania i realizacji powierzonych zadań przez MFF oraz z uwzględnieniem specyfiki danej operacji¹⁰. Zasady te powinny znaleźć odzwierciedlenie w umowie o finansowanie projektu.

Zarządzanie środkami niewykorzystanymi realizowane będzie przez MFF zgodnie z Polityką Lokowania Wolnych Środków, stanowiącą załącznik do umowy o finansowanie projektu.

Środki niewykorzystane, a także środki zwrócone do IF będą przechowywane w pełnej wysokości na rachunkach bankowych FF, których kapitalizacja przeprowadzana będzie miesięcznie. Środki zwrócone do IF to zasoby zwrócone/ uwolnione z zaangażowania w ramach umów operacyjnych. Obejmują one zwroty kapitału a także wszelkie przychody i inne wpływy wygenerowane przez wsparte inwestycje odbiorców końcowych.

Polityka lokowania środków niewypłaconych FF może być aktualizowana na wniosek MFF, IP lub z inicjatywy IZRPO WO 2014-2020.

4.3 Monitoring i sprawozdawczość

Zakres zbieranych informacji niezbędnych do monitorowania i sprawozdawczości IF jest zgodny z wymogami opisanymi w rozporządzeniu wykonawczym nr 821/2014, rozporządzeniu wykonawczym 1011/2014 i rozporządzeniu delegowanym 480/2014 oraz zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.

W okresie realizacji umowy MFF prowadzi monitoring i sprawozdawczość postępu w realizacji umowy poprzez:

⁹ Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 1303/2013, Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014, dokument: Guidance for Member States on Article 42(1) (d) CPR, Wytyczne dla państw członkowskich w sprawie wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe.

¹⁰ W rozumieniu art.2 pkt. 9) *Rozporządzenia ogólnego*.

- a) monitoring przebiegu realizacji projektu oraz postępu rzeczowo – finansowego realizacji umów operacyjnych oraz umów inwestycyjnych, poprzez gromadzenie i przetwarzanie odpowiednich danych,
- b) przyjmowanie, weryfikację i zatwierdzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych Pośredników Finansowych,
- c) pomiar wartości wskaźników produktu i rezultatu określonych w SI,
- d) prowadzenie działań naprawczych oraz informowanie IP o występujących odchyleniach w realizacji umowy oraz SI.

MFF przedkłada do IP kwartalne i końcowe sprawozdania z realizacji projektu, zgodnie z terminami określonymi w umowie. Ponadto, bieżące monitorowanie stanu postępów we wdrażaniu IF jest prowadzone przez MFF, przede wszystkim za pomocą danych gromadzonych w SL2014, w module dedykowanym monitorowaniu IF.

Dla zapewnienia sprawnej realizacji RPO WO 2014-2020 Instytucja Pośrednicząca może wystąpić o dodatkowe informacje, których nie obejmuje ww. system sprawozdawczy. MFF przekazuje informacje w zakresie i terminie wskazanym przez Instytucję Pośredniczącą.

Instytucja Zarządzająca RPO WO 2014-2020 może również poprosić MFF, za pośrednictwem IP, o przedstawienie informacji na temat realizacji SI.

IZRPO WO 2014-2020 nie wyklucza, że dane pozyskiwane w ramach prowadzonego monitoringu i sprawozdawczości będą wykorzystywane również przez podmioty doradcze (Rada Inwestycyjna) powoływane na podstawie umowy z MFF w celu m.in. określania działań naprawczych dla realizacji SI.

4.4 Działania informacyjno-promocyjne

Menadżer FF i PF jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych zgodnie z zapisami umowy o finansowanie projektu oraz odpowiednimi przepisami prawa Unii Europejskiej, a także właściwych aktów prawa krajowego, wytycznych.

IZRPO WO nakłada na MFF oraz PF zobowiązania dotyczące działań informacyjno-promocyjnych, w szczególności odnoszące się do:

- 1) oznaczenia znakiem Unii Europejskiej, znakiem barw Rzeczypospolitej Polskiej, znakiem Funduszy Europejskich oraz oficjalnym logo promocyjnym Województwa Opolskiego „Opolskie”:
 - a) wszystkich prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących wdrażanego instrumentu,
 - b) wszystkich dokumentów związanych z wdrażanym instrumentem, podawanych do wiadomości publicznej,
 - c) wszystkich dokumentów i materiałów dla odbiorców ostatecznych,
- 2) umieszczenia przynajmniej jednego plakatu o minimalnym formacie A3 lub odpowiednio tablicy informacyjnej i/lub pamiątkowej w miejscu realizacji Projektu,
- 3) umieszczenia opisu wdrażanego instrumentu na stronie internetowej,
- 4) przekazywania osobom i podmiotom uczestniczącym w Projekcie informacji, że pomoc pozadotacyjna jest możliwa dzięki dofinansowaniu, przynajmniej w formie odpowiedniego oznakowania,
- 5) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach Projektu.

Szczegółowe warunki działań informacyjno – promocyjnych dla MFF oraz PF określi umowa o finansowanie projektu.

4.5 Zmiany Strategii Inwestycyjnej

IZRPO WO wprowadza zmiany do *Strategii Inwestycyjnej* w każdym czasie z inicjatywy własnej lub na uzasadniony wniosek IP lub MFF.

Ostateczne zatwierdzenie zmian w SI należy do IZRPO WO. W przypadku uznania przez IZRPO WO za uzasadnione – decyzja w sprawie zatwierdzenia zmian może być wsparta dodatkowymi opiniami, analizami, ekspertyzami. Czas pomiędzy zawnioskowaniem o wprowadzenie zmiany, o których mowa wyżej, a jej ostatecznym zatwierdzeniem powinien być możliwie jak najkrótszy i nie może wpływać negatywnie na efektywność i tempo wdrażania obszarów RPO WO 2014-2020 objętych wsparciem instrumentami finansowymi.

IZRPO WO 2014-2020 dopuszcza możliwość przeprowadzania corocznych przeglądów SI w celu prawidłowej realizacji działań w których wsparcie udzielane będzie w formie IF.

Wprowadzanie zmian do *Strategii Inwestycyjnej* może wynikać w szczególności z:

- wniosków i rekomendacji płynących z analiz sprawozdań rzeczowych i finansowych z postępu wdrażania IF w województwie opolskim,
- wyników wdrażania IF w ramach RPO WO 2014-2020,
- zmian w regulacjach prawnych (unijnych lub krajowych), w tym dokumentów roboczych (np. wytycznych wydanych przez KE lub ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego),
- problemów z wyłonieniem pośredników finansowych lub też ze względu na niesatysfakcjonującą sprawność ich działania,
- odbiegającego od założeń popytu na poszczególne IF mogącego prowadzić do zmiany alokacji na daną grupę IF,
- barier w sprawnym wdrażaniu IF wskazywanych przez pośredników finansowych,
- niekorzystnego wpływu IF oferowanych w ramach RPO WO 2014-2020 na finansowanie oferowane przez sektor komercyjny,
- identyfikacji obszarów konkurencji między IF oferowanymi w ramach RPO WO 2014-2020, a instrumentami zwrotnymi i bezzwrotnymi oferowanymi z wykorzystaniem innych środków publicznych,
- korekty wskaźników w zakresie definicji i wartości, z zastrzeżeniem utrzymania zakładanych efektów realizacji RPO WO 2014-2020,
- aktualizacji oceny ex-ante,
- aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.,
- zmian zapisów RPO WO 2014-2020,
- zmian sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lub kraju,
- korekt zapisów rodzących wątpliwości interpretacyjne,
- innych wniosków i rekomendacji wynikających z analizy stanu wdrażania i pojawiających się problemów,
- korekt oczywistych omyłek pisarskich/błędów edycyjnych.

Menadżer FF, w ramach środków przeznaczonych na wynagrodzenie, w zależności od potrzeb, może prowadzić badania/analizy, w efekcie których będzie postulować o wprowadzenie zmian do *Strategii Inwestycyjnej*, o których mowa wyżej.

ROZDZIAŁ 5 STRATEGIA WYJŚCIA FUNDUSZU FUNDUSZY

Decyzja o ostatecznej ścieżce Strategii Wyjścia FF zostanie podjęta nie później niż 6 miesięcy przed terminem zakończenia projektu. Wówczas IZRPO WO w porozumieniu z IP przedstawi Menadżerowi FF decyzję dot. kształtu Strategii Wyjścia z Funduszu Funduszy określającą zasady postępowania z aktywami FF.

Tabela 1. Matryca zastosowania IF w ramach działań/poddziałań RPO WO 2014-2020. Obszar: EFS.

[euro]

Fundusz	CT	PI	DZIAŁANIE/ PODDZIAŁANIE		CELE	TYPY PROJEKTÓW	GRUPA DOCELOWA	ALOKACJA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA, w tym:					WSKAŹNIKI		
			Nr	Nazwa				Ogółem	alokacja IF	% alokacji IF	Pożyczki	Poręczenia	Nazwa	do 2018 r.	do 2023 r.
EFS	CT8	8iii	7.3	Zakładanie działalności gospodarczej	Wzrost liczby trwałych miejsc pracy powstałych dzięki środkom przekazanym na założenie działalności gospodarczej	Zwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące przyznanie jednorazowej pożyczki.	Osobami uprawnionymi do uzyskania pożyczki są: 1. osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz bierne zawodowo w wieku od 30 roku życia ¹ , w tym zwłaszcza: a) kobiety, b) osoby z niepełnosprawnościami, c) osoby w wieku 50 lat i więcej, d) osoby długotrwale bezrobotne, e) osoby o niskich kwalifikacjach, f) osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia, g) migranci powrotni i imigranci. 2. osoby pracujące od 30 roku życia ² : a) zatrudnione na umowach cywilnoprawnych ³ , b) zatrudnione na umowach krótkoterminowych ⁴ , c) osiągające niskie dochody (tzw. ubodzy pracujący) ⁵ , d) migranci powrotni i imigranci, h) odchodzące z rolnictwa i ich rodziny ⁶ .	19 100 000	2 320 000	12,1%	2 320 000	-	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	-	154
													Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej	-	137
													Liczba osób pracujących, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	-	10

¹ Osoby od 30 roku życia są kwalifikowane do projektu od dnia 30 tych urodzin. Wiek uczestnika ustala się na podstawie daty urodzenia w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

² Osoby od 30 roku życia są kwalifikowane do projektu od dnia 30 tych urodzin. Wiek uczestnika ustala się na podstawie daty urodzenia w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

³ Osoby, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia (w odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu).

⁴ Osoby, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia (w odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu).

⁵ Oznacza to osoby, których zarobki nie przekraczają płacy minimalnej (ustalanej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę) lub osoby zamieszkujące w gospodarstwie domowym, w którym dochody (z wyłączeniem transferów społecznych), przypadające na jedną osobę, nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji społecznej w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu.

⁶ Osoby podlegające ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 174) (KRUS), zamierzający podjąć zatrudnienie lub inną działalność pozarolniczą, objętą obowiązkiem ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) (ZUS).